Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra OM RELIGIONS-FRIHED

Citation: Grundtvig, N. F. S.: ”N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter”, i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 120. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig05val-shoot-idm140040108621872.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Saaledes stod Kirke-Sagerne 1824, himmelvidt forskjellige fra Stillingen 1810, og troede man, jeg ikke bemærkede det, da tog man meget feil; men har min poetiske Natur og den deraf udspringende Dunkelhed gjort mig, i det Mindste tilsyneladende, ubillig mod det tidlig Klare2, og mod en Verdens-Klogskab, der dog, ligesaavel som enhver anden Deeltagelse i Verdens Sysler, hører til de Adiaphora3, hvis Farlighed ei udelukker deres Nytte, altsaa ei heller deres Brug i Kirken; saa har paa den anden Side samme Natur, i Forbindelse med min præstelige Erfaring og mine historiske Studier, indskudt mig en velgrundet Mistro til det Glimrende, altsaa ogsaa til de lette Seire, de pludselige Omvendelser, og fremforalt til den almindelige Troes-Enighed, der vel er Sjælen i den christelige Kirke, men en Uting i Staten, som enhver Stats-Kirke derfor i alle Maader ødelægger sig selv ved at ville fremtvinge eller fremkonstle Skinnet af hos alle et Lands Indbyggere. Paa denne practiske Vei, som jeg skylder al min tilbagevundne Christendom, var jeg kommet til dybt at føle Religions-Friheds Nødvendighed, hvor Christendommen i det Hele nu skulde blive stort meer end en Skygge af hvad den fordum var, og af hvad den altid maa være, for at blive den levende Kilde til klippefast Haab, til himmelsk Fred, til kjærlig og kraftig Dyd, og til voxende Klarhed, som er dens guddommelige Bestemmelse paa Jorden. Saalænge ei ethvert Menneske havde Lov til at være sin Tro eller Vantro, sin Christendom eller sit Hedenskab bekjendt, uden derfor at lide noget $\overset{*}{-}\overset{*}{-}\overset{*}{-}$ 121 Skaar i sine Borger-Rettigheder, end sige lide borgerlig Straf, saalænge var mig al Kirke-Tugt en Gru, ligesom det aabenbar er Noget, ingen klog Regjering under de nærværende Forhold kanv lade udøve; men dog lærde jeg daglig klarere at indsee, hvad jeg smertelig følde, at uden al Kirke-Tugt er selv Præste-Stillingen i Hoved-Staden, hvor den ellers, formedelst Sogne-Baandets Løsning, har store Fortrin, dog næsten utaalelig og lidet frugtbar; thi hvem kan dog i Længden holde ud at tage *aabenbare* Spottere og *aabenbare* Lastefulde til Alters, at tage *Troes-Løfte* hvor man veed, der er ingen Tro, og at give Vielsen selv det mindste *christelige* Skin, hvor Ægteskabet er *aabenbar* uchristeligt, og hvorledes skulde under disse Omstændigheder Begrebet om Menigheden som et helligt dvs. moralsk Samfund i det *Hele* blive meer end en tom Skygge!